

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 661/2024-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ], proti postupu Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 2Nt/88/2024 a jeho uzneseniu z 23. septembra 2024 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 15. októbra 2024 (doplnenou 5. novembra 2024) domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 17 ods. 2 a 5, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 3, čl. 5 ods. 1 písm. a), ods. 4, čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 4 ods. 1 Dodatkového protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol č. 7“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2Nt/88/2024 a jeho uznesením z 23. septembra 2024. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Zároveň požaduje priznať mu primerané finančné zadostučinenie, ako aj ustanoviť mu právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol v odvolacom konaní rozsudkom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5To/87/2017-464 z 2. novembra 2017 (ktorým bol súčasne prvostupňový rozsudok Okresného súdu Galanta č. k. 2T/78/2016-419 z 28. júna 2017 v celom rozsahu zrušený) uznaný vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) a ods. 2 písm. a) Trestného zákona, za ktorý mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 12 rokov so zaradením sťažovateľa na jeho výkon

do ústavu s maximálnym stupňom strázenia. Súčasne bol sťažovateľovi uložený ochranný dohľad na dobu jedného roka.

3. Podaním zo 17. septembra 2024 sťažovateľ žiadal podľa § 438j Trestného zákona o pomerne skrátenie jemu označeným rozsudkom krajského súdu uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody, avšak okresný súd napadnutým uznesením č. k. 2Nt/88/2024-19 z 23. septembra 2024 jeho návrh zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti predovšetkým poukázal na skutočnosť, že novelizáciou Trestného zákona, ku ktorej došlo zákonom č. 40/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení neskorších predpisov (ďalej len „novela Trestného zákona z roku 2024“), došlo k zmene trestnej sadzby za trestný čin, pre ktorý bol v roku 2017 odsúdený [§ 172 ods. 1 písm. c) a d), ods. 2 písm. a) vtedy účinného Trestného zákona]. Kým pôvodná sadzba trestu odňatia slobody za spáchaný skutok predstavovala desať až pätnásť rokov (§ 172 ods. 2 vtedy účinného Trestného zákona), nová (podľa § 171 ods. 4 aktuálne účinného Trestného zákona) je v rozpätí jeden až šesť rokov. Vzhľadom na odpykanie deviatich rokov sťažovateľ považoval za oprávnené a opodstatnené, aby okresný súd podľa § 438j Trestného zákona opätovne posúdil a pomerne skrátil jemu uložený trest odňatia slobody, keďže dĺžka nielen uloženého, ale už aj vykonaného trestu odňatia slobody prevyšovala hornú hranicu trestnej sadzby pre tento čin po nadobudnutí účinnosti novely Trestného zákona z roku 2024.

5. Interpretáciu a aplikáciu ustanovení Trestného zákona okresným súdom premietnutú do napadnutého rozhodnutia sťažovateľ považuje za neprípustnú, a tak ústavne nesúladnú. Analógiu zákona konajúci sudca uplatnil v neprospech sťažovateľa. Išlo pritom o svojvoľný výklad hmotnoprávneho ustanovenia, ale aj procesných noriem. Podľa sťažovateľa § 438j Trestného zákona nezahŕňa len prípady „*omamných látok z rastliny rodu konopa (cannabis)*“. Zákonodarca podľa neho nesmeroval svoj úmysel iba na tieto látky. Ak by postup sudcu okresného súdu bol správny, tak by súd nemohol napraviť pochybenia zákonodarcu pri formulácii právnych predpisov interpretáciou, ktorá ich zmení na ústavne konformné.

6. Svoju argumentáciu sťažovateľ podporil odkazom na rozhodnutie Okresného súdu Trenčín sp. zn. 6Nt/302/2022 z 15. marca 2024, v ktorom odsúdenému bol podľa § 438j Trestného zákona pomerne skrátený trest odňatia slobody z 20 na 14 rokov, a pritom išlo o osobu odsúdenú „*za metamfetamín*“. V rovnakej trestnej veci teda došlo k zásadne rozdielnemu posúdeniu, čo takisto predstavuje zásah do základných práv sťažovateľa „*jurisdikčnou ľubovôľou*“ v druhovo identickej veci.

7. Sťažovateľ zotrval na názore, že vykonáva neprímerane prísny trest vo vzťahu k závažnosti spáchaného skutku, ktorý tak nadobúda charakter krutého či neľudského trestu v rozpore s § 33a ods. 1 a 2 v súčasnosti účinného Trestného zákona. Uložením neproporcionálne vysokého trestu odňatia slobody za „*banálny delikt*“ došlo aj k neprípustnému zásahu do jeho práva na rešpektovanie rodinného života.

8. V závere ústavnej sťažnosti sťažovateľ poukazom na medzinárodné dokumenty namieta neexistenciu účinného opravného prostriedku (podľa čl. 13 dohovoru) pred súdom druhého stupňa v dotknutom konaní, a to vzhľadom na nemožnosť podania sťažnosti proti napadnutému uzneseniu.

9. V doplnení ústavnej sťažnosti sťažovateľ zopakoval argumentáciu, že § 438j Trestného zákona sa vzťahuje na všetky omamné a psychotropné látky uvedené v zozname týchto látok, nielen na „*marihuanu – konope – cannabis*“.

10. Napokon sťažovateľ okresnému súdu konajúcemu o jeho návrhu podľa § 438j Trestného zákona vytýka skutočnosť, že nebral do úvahy pri komplexnom posúdení jeho opodstatnenosti porušenie zásady *ne bis in idem*, keď pre skutky uvedené v rozsudku Okresného súdu Galanta sp. zn. 1T/148/2007 zo 14. januára 2013 bol potrestaný trikrát, resp. trojnásobne. Prvýkrát samotným označeným rozsudkom Okresného súdu Galanta, ktorým mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 29 mesiacov nepodmienečne, druhýkrát v ďalšom trestnom konaní mu táto skutočnosť spôsobila sprísnenie právnej kvalifikácie z ods. 1 na ods. 2 § 172 Trestného zákona a tretíkrát pri aplikovaní tejto skutočnosti ako priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Trestného zákona, ktorá mala za následok zvýšenie spodnej hranice trestnej sadzby vo veci vedenej proti nemu Okresným súdom Galanta sp. zn. 2T/78/2019. Podľa názoru sťažovateľa pokiaľ by neexistovalo jeho odsúdenie rozsudkom Okresného súdu Galanta sp. zn. 1T/148/2007 zo 14. januára 2013, bol by aktuálne odsúdený za trestný čin podľa § 172 ods. 1 Trestného zákona, kde základná trestná sadzba bola tri roky až desať rokov odňatia slobody.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základných práv podľa čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 17 ods. 2 a 5, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 5 ústavy a práv podľa čl. 3, čl. 5 ods. 1 písm. a), ods. 4, čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a čl. 13 dohovoru a podľa čl. 4 ods. 1 dodatkového protokolu č. 7 postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2Nt/88/2024 a jeho uznesením z 23. septembra 2024, ku ktorému malo v podstate dôjsť neprávnu interpretáciou § 438j Trestného zákona okresným súdom, v dôsledku ktorej nebol sťažovateľovi pomerne skrátený neprímerane vysoký trest odňatia slobody, ktorý si odpykáva.

12. Pred tým, ako ústavný súd pristúpil k tomu, aby sa zaoberal podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa, skúmal, či ústavná sťažnosť spĺňa náležitosti vyžadované zákonom o ústavnom súde podľa § 123 zákona ústavnom súde, keďže sťažovateľ nie je zastúpený advokátom (§ 34 ods. 1 a § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde). Ústavný súd uplatnením materiálneho prístupu k ochrane ústavnosti, a tým aj k ochrane práv a slobôd sťažovateľa ako fyzickej osoby, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu (k tomu pozri aj II. ÚS 51/2017, II. ÚS 782/2014), vychádzajúc z obsahu ústavnej sťažnosti, pristúpil k jej predbežnému posúdeniu napriek uvedenému nedostatku.

13. Ústavný súd pristúpil k posúdeniu ústavnej sťažnosti ako celku bez toho, aby sa bližšie a podrobnejšie zaoberal aplikovateľnosťou všetkých sťažovateľom označených základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru na danú vec a ústavnú sťažnosť preskúmal najmä z hľadiska dodržania ústavnoprávnych princípov zaručených čl. 46 ods. 1 ústavy okresným súdom. Dôvod na takýto postup ústavný súd nachádza najmä v skutočnosti, že sťažovateľ porušenie ostatných,

v predchádzajúcom bode špecifikovaných práv v podstate odvíja práve od neprípustného zásahu okresného súdu do jeho základného práva na súdnu ochranu a do práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Článok 6 ods. 1 dohovoru však v tomto prípade nie je aplikovateľný, keďže predmetom konania pred okresným súdom nebolo rozhodovanie o občianskych právach alebo záväzkoch sťažovateľa alebo o oprávnenosti trestného obvinenia proti nemu. Zmienené a v tejto veci nesplnené podmienky uplatnenia tohto ustanovenia pritom vyplývajú priamo z jeho znenia. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že ak nezistí dôvod pre vyslovenie porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, vzhľadom na ich argumentačnú spätosť a prepojenosť nebude prichádzať do úvahy ani vyslovenie porušenia základných práv sťažovateľa podľa čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 17 ods. 2 a 5, čl. 19 ods. 1 a 2 a čl. 50 ods. 5 ústavy a práv podľa čl. 3, čl. 5 ods. 1 písm. a), ods. 4 a čl. 8 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 4 ods. 1 dodatkového protokolu č. 7.

14. Podľa § 438j Trestného zákona trest odňatia slobody, ktorý nebol podmiennečne odložený, a ktorý bol právoplatne uložený pred 1. májom 2022 za čin, ktorý bol posúdený ako trestný čin podľa § 171 alebo § 172 a ktorý by bol po 30. apríli 2022 posúdený ako iný trestný čin alebo ako čin miernejšie trestný, súd po opätovnom posúdení pomerne skráti, ak dĺžka uloženého trestu odňatia slobody prevyšuje hornú hranicu trestnej sadzby pre taký čin po nadobudnutí účinnosti tohto zákona alebo ak vzhľadom na osobu páchatel'a a okolnosti prípadu by bolo ponechanie pôvodnej dĺžky trestu odňatia slobody pre odsúdeného neprimerane prísne. Pritom súd prihliadne na vzájomný pomer trestnej sadzby ustanovenej pre čin pred nadobudnutím a po nadobudnutí účinnosti tohto zákona. Podľa rovnakých zásad postupuje, ak za taký čin a zbiehajúci sa iný trestný čin bol uložený úhrnný alebo súhrnný trest. O pomernom skrátení trestu rozhoduje súd, v ktorého obvode sa trest odňatia slobody vykonáva, a to aj bez návrhu.

15. Citované ustanovenie bolo do Trestného zákona včlenené zákonom zo 16. marca 2022 č. 105/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „novela Trestného zákona z roku 2022“), a to ako prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. mája 2022, teda k úpravám, ku ktorým došlo práve označenou novelizáciou.

16. Sťažovateľ bol v roku 2017 odsúdený za to, že si neoprávnene zadovážil a prechovával po akúkoľvek dobu psychotropnú látku a už bol za taký čin odsúdený. Toto jeho konanie bolo v tom čase kvalifikované ako obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok jedov alebo prekursorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d), ods. 2 písm. a) Trestného zákona, za ktorý mu hrozil trest odňatia slobody v rozpätí 10 až 15 rokov. V konečnom dôsledku mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 12 rokov. Zmena právnej úpravy novelou Trestného zákona z roku 2022 sa sťažovateľa v zmysle vtedy prijatého § 438j Trestného zákona nijako nedotkla. Skutok, pre ktorý bol sťažovateľ odsúdený, by bol po tejto zmene kvalifikovaný ako rovnaký trestný čin, avšak podľa § 172 ods. 3, ods. 4 písm. c) a ods. 5 novelizovaného Trestného zákona, za ktorý takisto hrozil trest odňatia slobody na 10 až 15 rokov.

17. Zrejme z tohto dôvodu sťažovateľ ihneď po účinnosti novely Trestného zákona z roku 2022 možnosť danú § 438j Trestného zákona nevyužil (resp. ani príslušný súd v tomto zmysle nepostupoval aj bez návrhu), uvedomujúc si jeho neaplikovateľnosť na predmetnú trestnú vec.

Urobil tak až po prijatí novely Trestného zákona z roku 2024, ktorou došlo k podstatnej zmene právnej úpravy týkajúcej sa drogovej trestnej činnosti, a to aj v súvislosti s trestnými sadzbami za tieto trestné činy zmenenými výrazne v prospech ich páchatel'ov.

18. Napriek tomu, že sa hypotéza a dispozícia právnej normy obsiahnutej v § 438j Trestného zákona javí v tejto chvíli s'ťažovateľovi *prima facie* ako splnená a realizovateľná, dôležitou a rozhodujúcou pre posúdenie jej aplikovateľnosti na jeho vec je však práve jej účel a z toho odvodená aktuálnosť možnosti jej použitia v období po nadobudnutí účinnosti novely Trestného zákona z roku 2024, od ktorej účinnosti sa s'ťažovateľ postupu na jej základe domáhal.

19. Podľa § 5 ods. 4 zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o tvorbe právnych predpisov“) prechodné ustanovenia obsahujú právnu úpravu režimu prechodného spolupôsobenia doterajšieho právneho predpisu a nového právneho predpisu na právne vzťahy upravené doterajším právnym predpisom. V prechodných ustanoveniach sa vyjadruje aj časovo obmedzená účinnosť ustanovení právneho predpisu.

20. Podľa § 6 ods. 4 zákona o tvorbe právnych predpisov prechodné ustanovenia a zrušovacie ustanovenia, ktoré nadobudli účinnosť, nemožno novelizovať; to neplatí, ak v prechodných ustanoveniach ešte neuplynula lehota ustanovená na uplatnenie práva alebo splnenie povinnosti.

21. Z dôvodovej správy k ustanoveniu § 5 ods. 4 zákona o tvorbe právnych predpisov vyplýva, že toto vymedzuje základné pravidlá tvorby prechodných ustanovení v právnom predpise. Keďže nová právna úprava prevažne nahrádza právnu úpravu doterajšiu, môže vzniknúť problém kontinuity predmetu úpravy. V deň účinnosti právneho predpisu sa regulované právne vzťahy dostávajú z režimu jedného právneho predpisu do režimu iného právneho predpisu. Obsahom prechodných ustanovení je teda intertemporalita, čiže režim prechodného spolupôsobenia skoršieho a neskoršieho právneho predpisu. Účelom prechodných ustanovení je vyriešenie a odstránenie možných aplikačných problémov pri prechode z doterajšej právnej úpravy na novú právnu úpravu, ak nová právna úprava zasahuje do právnych vzťahov, ktoré vznikli na základe doterajšej právnej úpravy.

22. Dôvodová správa pokračuje, že formulácia prechodných ustanovení preto musí byť presná, úplná, jednoznačná a nespochybniteľná, aby sa vytvoril jednoznačný právny základ pre dotknuté právne vzťahy a umožnil sa im plynulý prechod na novú právnu úpravu po účinnosti nového právneho predpisu, a aby nevznikli pochybnosti o tom, akým právnym režimom sa majú tieto právne vzťahy riadiť. Okrem presnej formulácie prechodných ustanovení sa vyžaduje aj ich previazanosť a spojitosť s konkrétnymi zmenami v právnom predpise, aby aj s odstupom času a po prípadných ďalších novelizáciách právneho predpisu bolo zrejmé, na aké zmeny v právnom predpise boli tieto prechodné ustanovenia naviazané.

23. K § 6 ods. 4 zákona o tvorbe právnych predpisov dôvodová správa, opakujúc jeho znenie, uvádza, že napriek skutočnosti, že z podstaty prechodných ustanovení vyplýva ich dočasný charakter, nie je možné po ich naplnení pristúpiť k ich novelizácii alebo zrušeniu. Novelizácia je možná len do doby, kým nenadobudnú účinnosť, resp. kým ešte neuplynula lehota ustanovená na uplatnenie práva alebo splnenie povinnosti. Zmena prechodných ustanovení po tejto lehote by

bola popretím ich základného účelu a narušením právnej istoty subjektov práva v tom, ako sa má po prechode na novú právnu úpravu postupovať.

24. Prechodné ustanovenie, ktorým § 438j Trestného zákona jednoznačne a nespochybniteľne je (jeho nadpis znie: Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. mája 2022), predstavuje právnu úpravu režimu prechodného spolupôsobenia dovtedajšieho právneho predpisu a nadväzujúceho nového právneho predpisu na právne vzťahy upravené dovtedajším právnym predpisom a bolo previazané a spojené s konkrétnymi zmenami v právnom predpise.

25. Možno konštatovať, že prechodný § 438j Trestného poriadku bol prísne zviazaný s novelou Trestného zákona z roku 2022 (opäť je náležité poukázať na jeho nadpis), t. j. týkal sa a vzťahoval sa iba na prípady a situácie, ktoré sa menili v súvislosti s novou zmenovou úpravou zakotvenou práve v zákone č. 105/2022 Z. z. – novele Trestného zákona z roku 2022. Čitateľné je to aj zo samotného znenia § 438j Trestného zákona, z ktorého aj keď nie *expressis verbis* vyplýva, že podmienky na postup podľa označeného ustanovenia museli byť splnené už v momente nadobudnutia účinnosti tohto zákona, ktorým bola novela Trestného zákona z roku 2022. O takú situáciu v prípade sťažovateľa rozhodne nešlo.

26. Z uvedeného je evidentné, že na sťažovateľa sa úprava v § 438j Trestného zákona v relevantnom čase (1. mája 2022) nevzťahovala, keďže trestný čin, za ktorý bol právoplatne odsúdený, nemohol byť a ani nebol po 30. apríli 2022 posúdený ako iný trestný čin alebo ako čin miernejšie trestný a ani dĺžka uloženého trestu odňatia slobody neprevyšovala hornú hranicu trestnej sadzby pre taký čin po nadobudnutí účinnosti tohto zákona (novely Trestného zákona z roku 2022), keďže vo vzťahu k sťažovateľovi sa ani trestná sadzba a ani ďalšie okolnosti nezmenili.

27. S prihliadnutím na všetky dosiaľ uvedené skutočnosti je potrebné hodnotiť ako mylné sťažovateľom prezentované presvedčenie, že prechodný § 438j Trestného zákona sa vzťahuje aj na zmeny právnej úpravy uskutočnené novelou Trestného zákona z roku 2024. Vyvracia to práve znenie, účel a zmysel tohto prechodného ustanovenia ako takého. Nesprávne pochopenie možnosti uplatnenia § 438j Trestného zákona na neskoršie zmeny Trestného zákona v roku 2024 pritom tvorí podstatu ústavnej sťažnosti spočívajúcej tvrdení o nezákonnosti, resp. arbitrárnosti uznesenia okresného súdu č. k. 2Nt/88/2024-19 z 23. septembra 2024, táto okolnosť predurčuje ústavnú sťažnosť na neúspech.

28. Za takejto situácie tak neprichádzalo do úvahy vyhovieť námietkam a požiadavkám sťažovateľa uvedeným v ústavnej sťažnosti. Napadnuté rozhodnutie okresného súdu konštatujúce existenciu takého skutkového stavu, ktorý neumožňoval opätovné posudzovanie veci sťažovateľa podľa § 438j Trestného zákona, a to z dôvodu absencie zákonných podmienok predvídaných dotknutým ustanovením, možno považovať z hľadiska základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy za ústavne udržateľné.

29. Na druhej strane je potrebné napadnutému rozhodnutiu vytknúť istú mieru jeho nezrozumiteľnosti prameniacej z prílišnej stručnosti (strohosti) jeho odôvodnenia a súčasného neopodstatneného predpokladania vyššieho právneho povedomia adresáta toho rozhodnutia, t. j. sťažovateľa. Podľa názoru ústavného súdu si rozhodnutie okresného súdu vyžadovalo jednoznačne zrozumiteľnejšie, opisnejšie a simplifikovanejšie odôvodnenie adekvátne predvídateľným možnostiam laického (evidentne nie právne vzdelaného) iniciátora konania,

ktorého výsledkom bolo predmetné uznesenie. Jednotlivé vety odôvodnenia, osobitne v odseku, v ktorom okresný súd riešil podstatu veci, pôsobia vzájomne nenadväzne, separátne a neúplne (nedokončene). Nevysvetlenou napríklad ostala izolovaná veta „*Predmetným ustanovením [rozumej pred touto vetou citovaným § 438j Trestného zákona, pozn.] zákonodarca riešil zmenu trestnoprávnej politiky v prípade omamných látok a psychotropných látok z rastliny rodu konopa s účinnosťou od 1. mája 2022.*“, ktorá evidentne sťažovateľa, ako to vyplýva z jeho argumentácie v ústavnej sťažnosti, zmiatla (keď polemizuje o aplikovateľnosti tejto normy aj na odsúdených za metamfetamín; bližšie bod 5 odôvodnenia tohto uznesenia) a ktorú je síce potrebné považovať za pravdivú, avšak s veľmi nízkou relevanciou pre samotné rozhodnutie o nastolenej otázke. Málo zrozumiteľnou a v kontexte ťažšie pochopiteľnou je veta nasledujúca po predošlej „*Pri právoplatne uložených trestoch odňatia slobody do 30. apríla 2022 za čin, ktorý bol posúdený ako trestný čin podľa § 172 Trestného zákona a ktorý by bol uvedenej zmene posúdený ako čin miernejšie trestný.*“, ktorá sa javí ako nedokončená.

30. Tieto nedostatky odôvodnenia však nič nemenia na závere o akceptovateľnosti napadnutého rozhodnutia z hľadiska požadovanej ochrany základných práv sťažovateľa (s prihliadnutím na druhú vetu bodu 24 odôvodnenia tohto uznesenia).

31. Pokiaľ ide o námietku spočívajúcu v porušení sťažovateľovho práva na účinný prostriedok nápravy podľa zaručeného čl. 13 dohovoru, ktorú sťažovateľ nachádza v skutočnosti, že proti napadnutému rozhodnutiu nemal v zmysle platnej právnej úpravy k dispozícii opravný prostriedok, ústavný súd ju hodnotí ako neopodstatnenú a odkazuje na pôsobnosť hoc aj v danej veci neaplikovateľného ustanovenia čl. 6 ods. 1 dohovoru garantujúceho právo na spravodlivý proces, z ktorého nevyplýva právo na opravné prostriedky proti rozhodnutiam súdov o občianskych právach a záväzkoch alebo o oprávnenosti trestného obvinenia. Aj jednostupňová súdna sústava je z hľadiska záruk vyplývajúcich z čl. 6 ods. 1 dohovoru vo všeobecnosti akceptovateľná, podstatné je, aby bolo v konkrétnom jednostupňovom konaní naplnené právo dotknutej osoby na spravodlivý proces vo všetkých jeho aspektoch. Sťažovateľovi teda z hľadiska rozhodovania o jeho návrhu na skrátenie trestu odňatia slobody táto ochrana poskytnutá bola, keď išlo o rozhodovanie súdu.

32. Nad rámec ústavný súd uvádza, že sťažovateľ sa obrátil na ústavný súd a dožaduje sa ochrany svojich práv podľa dohovoru, teda sám zastáva názor, že účinný prostriedok nápravy vo sfére právneho poriadku Slovenskej republiky existuje (v podobe ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy), čo ale nemožno stotožniť s právom na úspech pri jeho uplatnení.

33. Na záver ústavný súd považuje za potrebné osobitne sa vyjadriť k sťažovateľom namietanému porušeniu zásady *ne bis in idem* upravenej v čl. 50 ods. 5 ústavy a čl. 4 ods. 1 dodatkového protokolu č. 7. Už na prvý pohľad je zrejmé, že namietané konanie okresného súdu vedené pod sp. zn. 2Nt/88/2024 definované jeho predmetom ako také nebolo v žiadnom prípade spôsobilé túto zásadu porušiť. Okresný súd v danom konaní sťažovateľa v zmysle atribútov označených článkov trestne nestíhal ani netrestal. Jednoznačne tak chýba obligátna príčinná súvislosť medzi namietaným postupom okresného súdu a označenými článkami ústavy a dodatkového protokolu č. 7.

34. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných

dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri ktorého predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

35. Keďže ústavný súd pri predbežnom prerokovaní neidentifikoval žiadne signály odôvodňujúce úvahu o možnom vyhovení ústavnej sťažnosti po jej prijatí na ďalšie konanie, odmietol ju podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú

IV.

K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom

36. Ústavný súd môže podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde navrhovateľovi v konaní pred ústavným súdom ustanoviť právneho zástupcu, ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (I. ÚS 333/2020). V prípade ústavnej sťažnosti, pri ktorej je daný dôvod na jej odmietnutie, ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Preto neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a ústavný súd tak žiadosti sťažovateľa podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde vyhovel.

37. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. novembra 2024

Miloš Maďar
predseda senátu